



# JAARVERSLAG 2020

REGIO MIDDEN-GELDERLAND

● ● OPEN JE TOEKOMST

# VOORWOORD

MET GEPASTE TROTS BIEDEN WE U HET JAARVERSLAG 2020 AAN IN HET KADER VAN DE WET EDUCATIE & BEROEPSONDERWIJS (WEB). 2020 WAS EEN BIJZONDER JAAR, DAT GROTENDEELS WERD BEHEERST DOOR HET CORONAVIRUS EN DE GEVOLGEN ERVAN. OOK VOOR DE UITVOERING VAN HET PROGRAMMA IN HET KADER VAN DE WEB HAD HET VEEL GEVOLGEN. ALS GEVOLG VAN DE RICHTLIJNEN VANUIT HET RIVM EN VANUIT DE RIJKSOVERHEID HEBBEN WE ONDER ANDERE TE MAKEN GEKREGEN MET LOCATIES DIE GESLOTEN WAREN, KWETSBARE CURSISTEN VOOR WIE DIGITAAL ONDERWIJS SLECHT OF NIET MOGELIJK WAS, PROGRAMMA'S DIE SLECHTS TEN DELE KONDEN WORDEN UITGEVOERD. DESONDANKS IS HET GELUKT OM IN CONTACT TE BLIJVEN MET ALLE CURSISTEN EN HET ONDERWIJS OP AFSTAND VOORT TE ZETTEN.

We doen graag verslag van de activiteiten die de afdeling Educatie van Rijn IJssel heeft uitgevoerd in opdracht van het RPO. We hebben onze programma's en wijzen van uitvoering ook voortdurend moeten aanpassen aan de mogelijkheden die we hadden. Gelukkig hebben we ook dit jaar dat allemaal in goed overleg kunnen doen met de diverse gemeenten. Samen met de gemeenten hebben we een optimaal, zo goed mogelijk, programma kunnen samenstellen en uitvoeren, waarin samenwerking, laaggeletterdheid en de verbinding tussen het formele en non-formele leren en de aanbieders daarvan belangrijk was. We zijn de gemeenten erkentelijk voor de wijze waarop zij hebben meegewerkt om dit programma ook financieel mogelijk te maken.

Rijn IJssel is blij met de duurzame afspraak met de gemeenten om minimaal 60% van het beschikbare budget te besteden bij Rijn IJssel, om zo zorg te dragen voor een gespreid en laagdrempelig aanbod.

Dit geeft een wederzijds vertrouwen weer in de huidige en toekomstige samenwerking.

Het jaarverslag heeft betrekking op het totale regionale educatiebudget van de regio Midden-Gelderland, inclusief Renkum. Dit neemt niet weg dat iedere gemeente afzonderlijk verantwoordelijk blijft voor het aanbod van de opleidingen, waarbij voldoende aandacht is voor alle doelgroepen. Ieder kwartaal wordt per gemeente een kwartaalrapportage opgesteld en doorgesproken.

We vinden participatie en (volwassenen)educatie belangrijk en blijven graag de partner bij de uitvoering van de Participatiewet in de diverse gemeenten.

Namens Rijn IJssel

|                      |  |
|----------------------|--|
| Marjan van den Broek | teamleider Educatie                        |
| Dick Mol             | teamleider Educatie                        |
| Wouter Groothedde    | directeur Rijn IJssel<br>Entree & Maatwerk |

# 1. INLEIDING

DE SAMENWERKENDE GEMEENTEN IN DE ARBEIDSMARKTREGIO MIDDEN-GELDERLAND ONTVANGEN EEN UITKERING VAN HET RIJK OM TE VOLDOEN AAN HUN WETTELIJKE TAAK OP HET GEBIED VAN VOLWASSENEDUCATIE. IN DEZE REGIO IS ARNHEM DE CONTACTGEMEENTE EN WORDT ER VANUIT HET BESTAANDE SAMENWERKINGSVERBAND VAN HET REGIONAAL PORTEFEUILLEHOUDERSOVERLEG ONDERWIJS (RPO) INVULLING GEGEVEN AAN DEZE VERANTWOORDELIJKHEID.

De afgelopen jaren was er in deze regio een meerjarig programma, met een jaarlijkse agenda. Dit programma beschreef de transitie van de oude situatie, waarin alle middelen verplicht werden besteed bij Rijn IJssel, naar de huidige situatie waarin de regio mogelijkheden heeft om te sturen op meer gevarieerd educatie-aanbod. Voor 2019 is besloten een nieuw programma op te stellen, omdat het oude, meerjarige programma niet meer aansloot bij de huidige situatie. Het regionaal educatieprogramma 2020 van de arbeidsmarktregio Midden-Gelderland (november 2018) bouwt verder op het programma 2019.

Het RPO hecht eraan de bestaande infrastructuur van Rijn IJssel voor educatie te behouden en de expertise van Rijn IJssel in te willen zetten voor de innovatie van educatie. Naast Rijn IJssel en IVIO als aanbieders van formele educatie is er ingezet op de ontwikkeling van non-formeel aanbod, met de bedoeling om een samenhangend en sluitend aanbod te ontwikkelen van formele en non-formele educatie. Regionale samenwerking tussen aanbieders, maatschappelijke organisaties en gemeenten is hierin een speerpunt.

Er is een subsidieregeling ingevoerd om meer vernieuwend en laagdrempelig aanbod te ontwikkelen. Rijn IJssel schoolt en ondersteunt steeds meer de vrijwilligers die actief zijn in het non-formele aanbod. Dit draagt bij aan de kwaliteit van het non-formele aanbod én aan de verbinding tussen formele en non-formeel onderwijs. En in een enkel onderdeel van de subsidieregeling voert Rijn IJssel op verzoek een specifiek deel uit, zoals bijvoorbeeld bij 'Zin in een baan' bij Scalabor. In de subregionale kerngroepen laaggeletterdheid wordt het aanbod op elkaar afgestemd en wordt in beeld gebracht waar behoefte aan is. De gemeenten hebben de regio in deze netwerken. Op deze manier werken alle partners met elkaar aan het tot stand brengen van een samenhangend en sluitend aanbod. In de lokale uitvoeringsoverleggen en regionale aanbiedersoverleggen leren de aanbieders elkaars aanbod beter kennen, wordt casuïstiek besproken en wordt gezamenlijk gezocht naar oplossingen.

Het budget educatie moet besteed worden aan opleidingen Nederlandse taal en rekenen conform de Wet Educatie en Beroepsonderwijs (WEB). De doelgroep zijn de inwoners van 18 jaar en ouder die niet inburgeringsplichtig zijn:

- analfabeten
- laaggeletterden
- vrijwillige inburgeraars

Binnen educatie worden de volgende opleidingen onderscheiden:

1. opleidingen Nederlandse taal en rekenen, gericht op alfabetisering en op het ingangsniveau van het beroeps-onderwijs (1F en 2F);
2. opleidingen Nederlands als tweede taal (NT2), die opleiden voor het staatsexamen 1 en 2;
3. opleidingen Nederlands als tweede taal (NT2), gericht op beheersing van het basisniveau NT2;
4. opleidingen Nederlands als tweede taal (NT2), gericht op alfabetisering.

Prioriteit krijgen opleidingen die gericht zijn op de beheersing van fundamentele basisvaardigheden met het oog op de zelfredzaamheid van volwassenen in onze samenleving. De beschikbare trajecten worden gespreid over de deelnemende gemeenten uitgevoerd, naar rato van hun aandeel in de regio. Met iedere gemeente bespreken wij periodiek de voortgang en de invulling van de trajecten.

Behalve het aanbod per gemeente bieden we ook een regionaal aanbod. Dat bestaat uit Taal op de werkvloer en NT2 op de werkvloer, beiden uitgevoerd op locatie bij Scalabor. In de schakeltrajecten mbo worden de deelnemers voorbereid op de doorstroom naar een mbo-opleiding.

In dit jaarverslag laten wij zien op welke manier wij het afgelopen jaar inhoud gegeven hebben aan het Regionaal Educatief Plan 2020. In 2020 zijn er een aantal vernieuwende initiatieven uitgevoerd, die niet via het educatiebudget gefinancierd zijn maar via fondsen, wijkbudget en dergelijke. Over deze initiatieven rapporteren wij in hoofdstuk 2 onder het kopje 'Trajecten en activiteiten, ontwikkeld op aanvraag' (blz. 10).

In 2020 heeft corona een stempel gedrukt op de uitvoering van de trajecten educatie. Tijdens de lockdowns mochten er geen fysieke lessen gegeven worden, maar het onderwijs is wel doorgegaan. Op afstand, rekening houdend met de mogelijkheden en middelen van de doelgroep: thuiswerk-opdrachten gecombineerd met individuele begeleiding via Teams, Whatsapp, telefoongesprekken etc. etc. Maar ook via online lessen voor de wat hoger opgeleiden: het schakeltraject mbo is na de zomer online verder uitgevoerd.

Met trots kunnen we melden dat we met alle deelnemers in contact gebleven zijn; als dat nodig was zijn we op huisbezoek gegaan om in contact te komen. Omdat er ook vaak kinderen thuis waren die thuisonderwijs moesten volgen, zijn we voor die deelnemers uitgeweken naar de avonden of weekenden. Hierdoor kunnen we zeggen dat de deelnemers geen achterstand opgelopen hebben. Maar het heeft wel gevolgen voor de kwaliteit van het onderwijs: met afstandsonderwijs kun je niet hetzelfde bereiken als met fysieke lessen. Als dat nodig is, wordt het traject verlengd zodat toch het gewenste leerdoel bereikt kan worden.

## 2. GEREALISEERD AANBOD 2020

### GEREALISEERD AANBOD

| SOORT TRAJECT        | GEPLAND AANTAL CURSISTPLAATSEN VOOR DE ZOMER | GEPLAND AANTAL CURSISTPLAATSEN NA DE ZOMER | WERKELIJK AANTAL DEELNEMERS |
|----------------------|--|--|-----------------------------|
| NT2 Alfabetisering   | 9  | 8  | 22                          |
| NT2 Basisniveau      | 176  | 165  | 355                         |
| NT2 Staatsexamen     | 115  | 107  | 205                         |
| Taal & rekenen 1F/2F | 99   | 97   | 89                          |
| Schakeltraject mbo   | 16   | 0  | 13                          |
| <b>TOTAAL</b>        | <b>413 CURSISTPLAATSEN</b>                   | <b>384 CURSISTPLAATSEN</b>                 | <b>814 DEELNEMERS</b>       |
| <b>VRIJWILLIGERS</b> | <b>85</b>                                    | <b>85</b>                                  | <b>94</b>                   |

Door flexibele in- en uitstroom van cursisten gedurende het hele jaar kunnen er meerdere cursisten gebruik maken van 1 cursistplaats op jaarbasis. De gemiddelde duur van een NT2 traject is zes tot negen maanden. De alfabetiseringstrajecten en trajecten Taal & Rekenen voor laaggeletterden variëren van zes maanden tot twee jaar.

## UITWERKING PER GEMEENTE

| PER GEMEENTE                                   | GEPLAND AANTAL CURSISTPLAATSEN 2020 VOOR DE ZOMER | GEPLAND AANTAL CURSISTPLAATSEN 2020 NA DE ZOMER | AANTAL DEELNEMENDE CURSISTEN 2020 |
|--|---|---|-----------------------------------|
| Arnhem   | 220   | 203   | 376                               |
| Duiven   | 13  | 11  | 24                                |
| Lingewaard                                     | 28  | 28  | 45                                |
| Overbetuwe                                     | 30  | 30  | 52                                |
| Renkum   | 20  | 20  | 29                                |
| Rheden   | 25  | 25  | 45                                |
| Rozendaal                                      | 1   | 1   | 0                                 |
| Westervoort                                    | 8   | 7   | 15                                |
| Zevenaar                                       | 29  | 27  | 58                                |
| Regionaal aanbod                               | 48  | 32  | 40                                |
| Nog in te vullen wachtlijsten/<br>extra budget | 0   | 16*   | 0                                 |
| <b>TOTAAL</b>                                  | <b>422</b>  | <b>384 + 16*</b>                                | <b>684</b>                        |
| <b>TRAININGEN VOOR VRIJWILLIGERS</b>           | 85  | 85  | 94                                |

De meeste deelnemers aan het schakeltraject hebben dit traject gevolgd naast hun NT2 traject. Het aantal unieke deelnemers is dan ook lager dan het aantal deelnemers aan trajecten.

\*Start na de herfsvakantie 2020 en loopt door in 2021.

## MAATWERK

Onze trajecten zijn per definitie maatwerk op het niveau van de deelnemer, dat wordt bepaald door zijn of haar beginniveau en het uiteindelijke leerdoel (participatie, werk, opvoeding kinderen). De daarvoor benodigde vaardigheden zijn uitgangspunt voor wat er geleerd wordt. Rijn IJssel kent flexibele instroommomenten en de cursussen worden aangeboden op onze locaties in Arnhem (de centrale locatie op de Utrechtseweg is na de zomervakantie verhuisd naar Rozet), Elst, Bemmelen, Dieren, Zevenaar en Renkum en zijn verschillend qua intensiteit. Er is zowel overdag als 's avonds de mogelijkheid om trajecten te volgen. Maatwerk leveren betekent dat we geen zaken aanbieden die nog te moeilijk zijn of zaken die al beheerst worden. En het betekent ook dat we rekening houden met leertempo, leerstijl en het zelfstandig leervermogen. We zorgen er wel voor dat het onderwijs uitdagend is en dat deelnemers gestimuleerd worden om net een stapje meer te zetten. We maken hiervoor gebruik van een mix van ervaren docenten, die ondersteund worden door vrijwilligers. Deze werkwijze is succesvol en stelt ons in staat om een kwalitatief hoogstaand aanbod in stand te houden dat op diverse locaties – dicht bij de burger – uitgevoerd wordt.

## NT2 ALFABETISERINGS-TRAJECTEN

Door de wetswijziging educatie én de wijziging van de inburgeringswet mogen vanaf 1 januari 2013 alleen alfabetiseringstrajecten onder de WEB aangeboden worden aan niet-inburgeringsplichtigen. Inburgeraars zijn zelf verantwoordelijk geworden voor het inkopen van een inburgeringstraject en mogen niet deelnemen aan het gesubsidieerde onderwijs. Hierdoor is het aantal deelnemers dat een alfabetiseringstraject mag volgen onder de WEB aanzienlijk gedaald. In de praktijk maken we aparte alfabetiseringsgroepen, waar we de inburgeraars en WEB cursisten die analfabeet zijn in één lesgroep plaatsen.

Inmiddels hebben we een grote expertise met betrekking tot de specifieke aanpak van deze doelgroep. Een alfabetiseringstraject moet meer zijn dan het leren lezen en schrijven gericht op instroom in een inburgeringstraject. Alfabetiseringscursisten hebben jarenlang in een situatie geleefd dat ze zichzelf hier niet of nauwelijks konden redden, ze zijn als het ware gehospitaliseerd: ze moeten zelfvertrouwen opbouwen en het lef krijgen zaken zelf op te pakken en actief te gaan deelnemen aan de Nederlandse samenleving. We zien dat dit in de praktijk ook zo werkt: een aantal cursisten is op fietsles gegaan en komt nu op

de fiets naar school. Ze kunnen nu de verkeersborden lezen en hoeven dus niet meer de bus te pakken. Empowerment en gespreksvaardigheid zijn, naast het leren lezen en schrijven, dan ook belangrijke onderdelen ter ondersteuning van het alfabetiseringstraject.

## NT2 BASISNIVEAU

Voor inburgeraars die het examen behaald hebben én voor niet-inburgeringsplichtigen, is het mogelijk om via educatie te werken aan taalniveauperhoging. Veel inburgeraars maken hier gebruik van: het niveau van het inburgeringsexamen is in veel gevallen nog onvoldoende. Een groot deel van de inburgeraars wil uiteindelijk het taalniveau (A2) behalen, dat nodig is voor naturalisatie.

## NT2 STAATSEXAMEN

Voor (in het land van herkomst) hogeropgeleiden, die het inburgeringsexamen behaald hebben of niet inburgeringsplichtig zijn, is er een speciaal taaltraject gericht op het behalen van het diploma staatsexamen 1 of 2. Met dit diploma is het mogelijk om verder te studeren binnen het mbo/hbo of op dat niveau aan het werk te gaan. Naast de vaardigheden lezen, luisteren, spreken en schrijven is er veel aandacht voor uitbreiding van de woordenschat en de grammatica.

## TAAL EN REKENEN 1F/2F

Het gaat om de beheersing van fundamentele basisvaardigheden met het oog op zelfredzaamheid van volwassenen (niveau 1F) én op het ingangsniveau van het beroepsonderwijs (2F). Het leren omgaan met de computer of andere digitale hulpmiddelen vindt alleen nog plaats als onderdeel van een opleiding Nederlandse taal en rekenen. Voor deze trajecten ligt de prioriteit bij laaggeletterden en deelnemers met een uitkering, die een grotere of kleinere afstand tot de arbeidsmarkt hebben. Er is nog weinig toeleiding van met name autochtonen vanuit het bestand van W&I. Het is voor de casemanagers moeilijk om de juiste doelgroep te herkennen, aangezien de mensen zelf hun problematiek goed verbergen en dit moeilijk bespreekbaar willen maken. Wel zien we dat als de vraag vanuit de wijk zelf komt, de toeleiding en doorverwijzing vanuit de wijkteams en de participatiemedewerkers veel beter werkt (zie kopje 'Training basisvaardigheden Eigen-wijs, Geitenkamp', blz. 10)

## REGIONAAL AANBOD

Aan het regionale aanbod kunnen de deelnemers uit de hele arbeidsmarktregio deelnemen.

## TAAL OP DE WERKVLOER

Scalabor is zeer actief op de aanpak van laaggeletterdheid en heeft als werkgever het Taalakoord met het Ministerie van Sociale Zaken ondertekend. Rijn IJssel verzorgt voor medewerkers van Scalabor trajecten Taal op de Werkvloer. Er zijn twee lesgroepen op locatie van Scalabor (Bruningweg); er wordt onderscheid gemaakt in Nederlands als tweede taal of Nederlands als moedertaal. Veel werknemers hebben (te) veel moeite met lezen en schrijven en dit belemmert hen bij het groeien in zelfstandigheid. Tegelijkertijd is de stap om hier iets aan te doen erg groot. Gezien de komst van de participatiewet is het van groot belang om te werken aan de bestrijding van de laaggeletterdheid binnen de arbeidsontwikkeltrajecten. Via een heel gericht beleid wordt er stap voor stap gewerkt aan het aanpakken van de laaggeletterdheid.

## SCHAKELTRAJECT VOORBEREIDING MBO/ARBEIDSMARKT

Dit traject speelt in op een grote behoefte bij veel andersstaligen: een goed onderzoek naar jezelf, de mogelijkheden op de arbeidsmarkt verkennen en daadwerkelijke stappen zetten. Meerdere cursisten vinden een vervolgopleiding in het mbo of uitstroom naar werk. Gezien de beperkte middelen om de vervolgstappen te realiseren mogen we ook dit jaar spreken van 'succes'.

De focus van de lessen is met name cursisten inzicht te laten krijgen in zichzelf (empowerment), het onderwijsstelsel en de arbeidsmarkt. Zo krijgen ze tools om zelf (vol moed) en zelfstandig af te stappen op een bedrijf/organisatie waar ze graag zouden willen werken of via (taal)stage ervaring op te doen.

De training bestaat uit de volgende onderdelen: (gebaseerd op de 5 loopbaancompetenties)

- Wie ben ik? (persoonskenmerken, gedachtenkracht)
- Wat kan ik? (competenties, kwaliteiten)
- Wat wil ik en waarom wil ik dat? (motievenreflectie)
- Waar vind ik een opleiding/werk dat bij mij past? (functieonderzoek, solliciteren)
- Hoe bereik ik dat? (loopbaansturing, initiatief, planning en organisatie)
- Wie kan me daarbij helpen? (netwerken, contacten opbouwen, Werkgeversservicepunt (WSP), LeerWerkLoket)

## Samenwerking andere actoren, netwerkorganisaties, bedrijfsleven

Tijdens het traject geven Sandra Jansen en Thirsa Kros informatie over het LeerWerkLoket. Vervolgens worden er individuele gesprekken met de cursisten gehouden. Mede door het (coach-)gesprek met Sandra en/of Thirsa, wordt de cursist uitgedaagd om verder na te denken over zijn competenties, de keuze van sector/werk en dit in het profiel van het CV te verwerken. In het voortgangsgesprek wordt duidelijk wat er de komende periode nodig is om de stap naar vervolgopleiding en/of werk te maken. De uitkomst van het gesprek wordt meegenomen in het trajectplan van de cursist. Aan het eind van het traject, voorbereiding mbo, wordt gekeken welke mogelijkheden er daadwerkelijk zijn voor een vervolg.

## Doorstroom mbo & arbeidsmarkt

Het is van belang om een vooropleidingstraject mbo binnen educatie te blijven aanbieden en verder te effectueren voor anderstaligen/nieuwkomers. Anderstaligen brengen vaak een schat aan vakdeskundigheid mee, opgedaan in hun land van herkomst. Het inzetten van die deskundigheid vraagt om een voorbereidend loopbaantraject via scholing naar de arbeidsmarkt. Bij anderstaligen zijn veel cursisten nog onvoldoende toegerust om aan een mbo-opleiding te kunnen beginnen.

- taal, niet op het juiste niveau van beroepsopleiding van hun keuze;
- grote barrière in vertrouwen in eigen kunnen;
- het tekort aan schoolse mbo-competenties/-vaardigheden;
- tekort aan computervaardigheden/zoekstrategie op de pc niet kennen;
- niet voldoende kennis hebben van het vakgebied van hun keuze;
- verwerven van rechten om als vrouw je te kunnen ontwikkelen of om te gaan werken binnen een thuisomgeving met culturele normen en waarden hieromtrent.

Dit zijn zaken die een succesvolle (school)loopbaan in de weg kunnen staan. Leren is investeren in de toekomst. Door dit traject worden de cursisten zich bewust van hun loopbaan en hun toekomstdromen. Door dit traject krijgen de deelnemers mogelijkheden om deze individuele toekomstdromen waar te maken.

## COMBINATIETRAJECT BBL ENTREE/INBURGERING

Vooruitlopend op de nieuwe Wet inburgering is in 2020 alweer het vierde duale traject gestart, ook wel het combinatie-traject genoemd:

- De eerste groep van 16 deelnemers is van start gegaan in september 2018; de duur van het traject is 1,5 jaar. De eerste geslaagden zijn februari 2020 uitgestroomd.
- In februari 2019 is een tweede lesgroep van 16 deelnemers gestart, de geslaagden zijn in juli 2020 uitgestroomd.
- Combi 3 met 18 deelnemers is in september 2019 gestart.
- Combi 4 is met 16 deelnemers gestart in februari 2020.

Statushouders, die bezig zijn met hun inburgering, combineren dit traject met een Entree BBL-opleiding. Een Entree-opleiding bereidt deelnemers voor op een plek op de arbeidsmarkt of op een vervolg binnen het mbo. Tijdens dit leerwerktraject gaan studenten twee dagen per week naar school en werken ze twee of drie dagen per week (betaald of onbetaald) bij een erkend leerbedrijf. Het taaldeel van dit traject wordt zoveel als mogelijk betaald vanuit de DUO lening; we werken toe naar een hoger niveau dan het inburgeringsexamen (A2 niveau). Immers om te kunnen functioneren op de Nederlandse arbeidsmarkt is niveau B1 vereist. In de nieuwe Wet Inburgering zal het B1 niveau ook het standaardniveau worden.

In de Entree-opleiding zijn werknemersvaardigheden van groot belang. Vanuit de opleiding worden de deelnemers hierop voorbereid, maar het is van groot belang om ook op de werkvloer hier aandacht aan te besteden: op tijd komen, vragen stellen of hulp vragen, je aan de opdracht houden, kunnen omgaan met feedback, samenwerken, regels en afspraken volgen en je houding/gedrag en kleding aanpassen aan de werksituatie. Na een half jaar waarin de deelnemers zich oriënteren op de verschillende branches wordt er een keuze gemaakt voor een van de branches Dienstverlening en Zorg, Horeca, Logistiek of Verkoop.

Vanuit de WEB middelen zijn er cursusplaatsen gereserveerd, omdat niet alle statushouders nog voldoende lening hebben om het hogere taalniveau B1 te behalen.

Succesfactoren van dit leerwerktraject:

- tijdwinst (leren en werken tijdens het inburgeringstraject) en het duale karakter van dit traject;
- deelnemers krijgen een reëler beeld van de arbeidsmarkt; werkgevers zien de statushouders functioneren op hun werkplek;
- deelnemers groeien door naar NT2 niveau B1;
- korte lijnen tussen onderwijs, overheid en arbeidsmarkt;

- naast het inburgeringsdiploma ook een mbo-diploma Entree en de mogelijkheid door te stromen naar een mbo2-opleiding (startkwalificatie).

Er is zeker ook een aantal knelpunten te noemen:

- het maximaal te lenen bedrag (in deze regio gecompenseerd door de inzet van WEB middelen);
- te late start van de praktijk: aanvankelijk was de afspraak dat de betrokken consulent zou zorgdragen voor de acquisitie van de werkplek. Door onder andere de reorganisatie bij W&I kon deze afspraak niet uitgevoerd worden waardoor de acquisitie bijna volledig is komen te liggen bij Rijn IJssel. Het WSP heeft hier een ondersteunende rol in gehad.
- We hebben dit jaar een speeddate uitgevoerd, waarin de deelnemers aan de hand van hun CV duidelijk maakten welke kwaliteiten en in welke richting ze aan het werk willen gaan. Ze hebben gesprekken gevoerd met hun eigen consulent én met een consulent van het WSP. Door corona kon dit niet fysiek uitgevoerd worden, maar is het een digitale speeddate geworden. De consulenten waren aangenaam verrast door het taalniveau, de voorbereiding en de houding van de deelnemers. De deelnemers konden zich prima presenteren, voor iedereen is een leerwerkplek gevonden.
- eigen eisen/wensen van de deelnemers (bijvoorbeeld willen werken met een heftruck of het hebben van schoolvakanties).

## ONDERSTEUNINGSAANBOD VOOR TAALVRIJWILLIGERS

Rijn IJssel ontwikkelt trainingen op maat voor (taal-) vrijwilligers, die in hun werk direct betrokken zijn bij de doelgroep laaggeletterden en een bijdrage leveren aan het oplossen van hun problemen. Nieuwe vrijwilligers worden getraind volgens de methodiek van Taal voor het Leven. Na deze training kunnen de vrijwilligers gebruik maken van het (gratis) lesmateriaal Succes. Alle vrijwilligers, die betrokken zijn bij de non-formele educatie binnen deze arbeidsmarktregio kunnen gebruik maken van dit aanbod en weten de weg ook steeds beter te vinden. De taalhuiscoördinatoren spelen een belangrijke rol bij het in kaart brengen van de leervragen van de vrijwilligers.



## GEREALISEERD AANBOD VRIJWILLIGERS TRAININGEN

| WORKSHOPS / TRAININGEN   | AANTAL BIJEENKOMSTEN | DEELNEMERS | ORGANISATIE                        |
|--|----------------------|------------|------------------------------------|
| <b>ARNHEM</b>  |                      |            |                                    |
| Cursus nieuwe taalvrijwilligers  | 3                    | 11         | Vrijwilligerscentrale Arnhem       |
| Taalmaatjes  | 1                    | 8          | Taalmaatjes                        |
| <b>REGIONAAL</b>   |                      |            |                                    |
| Training eigen vrijwilligers (nieuwe inburgering/begeleiden à la 21ste eeuw) | 1                    | 23         | Rijn IJssel                        |
| Taal voor Thuis  | 3                    | 8          | Taalhuis De Liemers                |
| Basistraining  | 4                    | 14         | Mikado, Caleidoz, Kunstwerk!       |
| <b>TAA LHUIS VELUWEZOOM</b>  |                      |            |                                    |
| Uitwisseling/intervisie  | 1                    | 7          | Bibliotheek Veluwezoom, Oosterbeek |
| Verkorte basistraining St. Lezen en Schrijven                                | 2                    | 5          | Bibliotheek Veluwezoom, Dieren     |
| Uitwisseling/intervisie  | 1                    | 5          | Bibliotheek Veluwezoom, Dieren     |
| <b>TAA LNETWERK LINGEWAARD/ OVERBETUWE</b>                                   |                      |            |                                    |
| Opfrustraining Gendt   | 1                    | 13         | Taalnetwerk Overbetuwe /Lingewaard |
| <b>TOTAAL</b>  |                      | <b>94</b>  |                                    |

Door het trainen van de vrijwilligers van het non-formele aanbod krijgen we een beter zicht op de inhoud en kwaliteit van dit aanbod en kan er gewerkt (gaan) worden aan de inhoudelijke afstemming. Gestreefd wordt immers naar een sluitende leerlijn: beginnend bij laagdrempelig aanbod in de buurt en doorlopend naar het professionele aanbod.

## TRAJECTEN EN ACTIVITEITEN, ONTWIKKELD OP VRAAG

OP VERZOEK IS ER IN 2020 EEN AANTAL PROJECTEN ONTWIKKELD DOOR RIJN IJSSEL OP VRAAG VAN ONZE PARTNERS, DAT NIET GEFINANCIERD WORDT VANUIT HET EDUCATIEBUDGET. IN DEZE PROJECTEN KOMT HET INITIATIEF VANUIT DE PROFESSIONAL IN HET SOCIALE DOMEIN EN VOEREN WIJ IN SAMENWERKING DEZE OPDRACHT UIT.

### **Training basisvaardigheden Eigen-wijs, Geitenkamp**

De vraag komt vanuit Team Leefomgeving Noord-Oost, W&I, de Wetering en de Balie. Doelgroep: Bewoners die actief geworden zijn en soms al vrijwilligerswerk doen, soms nog niet; zij hebben onvoldoende vaardigheden om verder te komen, bijvoorbeeld richting werk. Team Leefomgeving, sociaal wijkteam en W&I hebben de handen ineengeslagen en dit project opgezet. Dit is een pilot, de bedoeling is dat er meer van dit soort projecten gaan komen. Rijn IJssel zet een gecertificeerde trainer in: iemand die praktisch met deze groep aan de slag kan gaan, de basisvaardigheden kan leren, toekomstgericht, maar ook gericht is op het sociale aspect. Die een band op kan bouwen met de cursisten. Leerlingen van Guido de Brès school verzorgen de lunch in het kader van maatschappelijke stage. Daarnaast zijn er gezamenlijke activiteiten waardoor ze elkaar beter leren kennen.

Na de zomervakantie is de groep, na een korte werving, aan de slag gegaan met 10 vrouwen. Deze NT1'ers hebben een taalniveau op 1F of 2F, een aantal heeft moeite met rekenvaardigheden. Via de Arnhemse Uitdaging heeft het buurthuis voor alle deelnemers een laptop te leen gekregen. De training, van 12 lesweken en twee dagdelen per week les, is gericht op het aanleren van basisvaardigheden, gericht op de toekomst en op de benodigde sociale competenties. Ook krijgen de deelnemers veel informatie vanuit verschillende richtingen (sociaal, juridisch e.d.). Het is van groot belang dat de trainer over de vaardigheden en ervaring beschikt om met de deelnemers aan het werk te gaan vanuit een empathische werkhouding, om zo vanuit vertrouwen te werken en stappen te zetten.

Er is een goede samenwerking tussen de participatiemedewerker en de trainer van Rijn IJssel. De deelnemers zijn enthousiast en er worden daadwerkelijk stappen gezet. Op basis van deze pilot is besloten dit project structureel op te nemen in het aanbod van 2021 van Rijn IJssel.

### **Zin in taal/Op zoek naar een baan**

Scalabor heeft een pilot 'Ik zoek een baan' aangevraagd via de subsidieregeling non-formele educatie van de gemeente Arnhem.

Uitgangspunten 'Ik zoek een baan'

- Doelgroep: Laaggeletterde niet-westerse anderstaligen die klaar zijn met inburgering en in aanmerking komen voor een arbeidsontwikkeltraject
- Maximaal 10 deelnemers, 18 jaar of ouder
- Per deelnemer wordt het Zin in Taal © competentie ontwikkelsysteem bijgehouden
- 0-meting: Lesdag 1: Camera opname en competentiesysteem invullen
- Voortgang: Einde lesdagen: Camera opname en competentiesysteem invullen
- Eindrapportage en advies: Na LeerWerkPlek (LWP)
- Lesdagen zijn opgebouwd volgens de Zin in Taal methode en bestaan uit een fysieke training, een stemtraining en theatrale praktijkoefeningen
- Aanpak in de lijn met de subsidieaanvraag

Doel en resultaat

- Leren durven spreken
- Leren verstaanbaar te spreken
- Non-verbale communicatie bevorderen
- Zelfredzaamheid t.b.v. het vinden van een baan vergroten; o.a. hulp kunnen vragen bij het vinden van vacatures, het aanpassen van het CV en het schrijven van een brief.
- Zelfredzaamheid t.b.v. het solliciteren vergroten; o.a. jezelf voorstellen en kwaliteiten benoemen
- Zelfredzaamheid op de werkvloer vergroten; o.a. instructies begrijpen en opvolgen, getallen herkennen, maar ook kunnen aangeven dat je iets niet begrijpt
- Converseren op de werkvloer
- Voorbereiding tijdens de lessen Zin in Taal, toetsing in de praktijk op de LWP
- Advies vervolgentraject

Rijn IJssel verzorgt de NT2 onderdelen en de trainer van Scalabor verzorgt de empowerment onderdelen. Er is een intensieve samenwerking tussen beide trainers. De Zin in Taal methode is erop gericht dat deelnemers met zelfvertrouwen, meer en verstaanbaarder gaan spreken. Dit wordt bereikt door een combinatie van een fysieke warming-up, spraaktraining en rollenspel. Tevens moeten de deelnemers zich iedere les presenteren, wat maakt dat de angst om in het openbaar te spreken afneemt. Het mooie is dat de NT2 docent aansluit bij de lesstof die de deelnemers al hebben ervaren bij de Zin in Taal methode. Hierdoor beklijft

de lesstof beter. Deze doelgroep is gebaat bij herhaling. De Zin in Taal methode zet in op spreken, expressie, woordenschat, verstaanbaarheid en durf. De NT2 docent richt zich op schrijven, lezen en computervaardigheden.

## NULMETING

Er is een onafhankelijke nulmeting gedaan middels een cameraopname van iedere deelnemer. Zij moesten 4 vragen beantwoorden en opschrijven. Daarna hebben zij zichzelf middels die 4 vragen voor de camera voorgesteld. De trainer, een trainee en de NT2 docent hebben de beelden onafhankelijk van elkaar bekeken en gescoord. De scores van de competenties komen overeen, waaruit blijkt dat de opgestelde competenties door eenieder hetzelfde worden geïnterpreteerd. Dit maakt de meting betrouwbaar en objectief.

## ONTWIKKELING

Door het coronavirus is de pilot onderbroken toen we op de helft van het project waren. We hadden 6 van de 10 weken training achter de rug. Daarna zouden nog 2 weken taalstage volgen. Wat opvalt is dat de meeste deelnemers mondiger, expressiever en zelfbewuster zijn geworden en dat hun spreekvaardigheid is verbeterd. Ook het concentratievermogen is toegenomen. In het begin waren de deelnemers al na 10 minuten afgeleid, maar hun concentratievermogen lag bij de laatst gegeven training rond een half uur. De mate van zelfstandig uitvoeren van opdrachten is ook verbeterd.

Naar aanleiding van deze pilot is besloten dat dit aanbod structureel wordt opgenomen in het aanbod van Scalabor en 2 keer per jaar aangeboden gaat worden.

### Inzet taalexpert op het Werkplein

In de periode januari – maart is er een pilot uitgevoerd op het Werkplein: Tijdens de pilotperiode is er dagelijks een bezetting geweest op het Werkplein van een taalexpert. De consultants stuurden cliënten door voor het invullen van een taalmeter en aansluitend kregen ze een gesprek met de taalexpert. We hebben geconcludeerd dat de opzet van een half uur Taalmeter afnemen en een half uur vervolggesprekken per dagdeel niet werkte. Organisatorisch was dit moeilijk uitvoerbaar. Tijdens de pilot zijn er 106 taalmeters afgenomen. Alle 100 consultants zijn getraind in het herkennen en doorverwijzen door de Stichting Lezen & Schrijven, ze zijn daarbij zelf aan de slag gegaan met inzet van trainingsacteurs. Er is een werkinstructie opgesteld voor de consultants. De pilot is nu afgerond.

Per 1 juni is W&I gaan werken met een geheel nieuwe werkwijze. Afspraak: We gaan het signaleren en herkennen/doorverwijzen van laaggeletterden koppelen aan de nieuwe werkwijze: er wordt gewerkt met regisseurs die werken vanuit een integrale benadering (zowel de inkomenskant/ de uitkering als het traject naar werk) en die ingedeeld zijn in wijkteams. Er is een nieuwe leidinggevende, met haar gaan we in gesprek over de koppeling van de nieuwe werkwijze aan het herkennen en doorverwijzen van laaggeletterden. We gaan bekijken of de nieuwe regisseurs ook allemaal opgeleid zijn en welke stappen er gezet moeten gaan worden om laaggeletterdheid echt onderdeel te laten zijn van de integrale aanpak.

Voorlopig gaan we door met de inzet van de taalexpert 1 dagdeel per week voor het Werkplein. In die tijd kan ze de vervolggesprekken/intakes doen van de cliënten die doorverwezen zijn door de consultants. Het is belangrijk dat ze zichtbaar aanwezig is voor de consultants en dat ze bereikbaar is voor vragen/doorverwijzingen. Er zijn afspraken gemaakt over de verdere wensen m.b.t. monitoring.

Vanaf het moment dat er thuis gewerkt moest worden, vanwege corona, hebben de consultants voornamelijk online contact gehad met de cliënten. Ook de vervolggesprekken zijn online of telefonisch opgepakt door de taalexpert van Rijn IJssel en in juni zijn we weer fysieke lessen en gesprekken gaan voeren. Conclusie: laaggeletterdheid is een thema van belang geworden voor W&I.

### Bouwen aan een NT1 lesgroep in de wijk

Het was de bedoeling om in april te starten met een echte NT1 groep, waar laaggeletterden die doorverwezen worden door W&I kunnen instromen. Door corona is de start vertraagd, maar half juni is de nieuwe lesgroep van start gegaan en uiteindelijk uitgegroeid tot 8 deelnemers op de maandagmorgen in buurthuis de Hobbit (door de 1,5 meter het maximum tijdens corona). Twee andere NT1'ers gaan deelnemen aan een van onze lesgroepen in Rozet. Deze laaggeletterden zijn doorverwezen door het wijkteam, het Werkplein, binnengekomen via de landelijke bellijn Stichting Lezen & Schrijven, via Rozet en via de reclasering. Een zeer gemotiveerde groep, ze zijn bijna nooit afwezig (soms komen ze ook met verkoudheidsklachten..., wat helaas niet mag!). De leervraag van de deelnemers is divers: het ophalen van de rekenvaardigheden om (kleine) kinderen te kunnen helpen, het verbeteren van het lezen en schrijven (om te kunnen solliciteren) en het leren werken met de computer/smartphone. Het bouwen van deze NT1 groep én de inzet op het Werkplein wordt gefinancierd van-

uit de gift van Bijzondere Noden, speciaal voor het opsporen van laaggeletterden met Nederlands als moedertaal.

### **Taal op de Werkvloer – Refugee Company**

Op verzoek van Refugee Company zijn we in december gestart met Taal op de Werkvloer bij de Molenplaats. Refugee Company voert in de gemeente Arnhem de pilot Duale Trajecten uit en start met een horecavoorziening op de Molenplaats in Arnhem. De deelnemers werken daar met behoud van uitkering en leren op deze manier hun talenten ontdekken, een netwerk te bouwen en duurzame stappen te zetten richting arbeidsmarkt. Ter versterking van dit programma vraagt Refugee Company aan Rijn IJssel met een voorstel te komen voor een training Taal op de Werkvloer.

In december is dit traject van start gegaan; helaas zijn er momenteel geen werkzaamheden op de werkvloer vanwege de lockdown. Maar het is een boeiende lesgroep: veel niveaoverschillen, verschillende leerstijlen, verschillende leervragen en diverse verwachtingen. Daarnaast gaan we de leermeesters/productieiders trainen en intervisiebijeenkomsten organiseren. De vrijwilligers van het taalcafé gaan we ondersteunen met e-learningprogramma's. Op deze manier krijgt deze pilot een taalboost en wordt er inhoudelijke meer vraaggestuurd gewerkt.

### **Taal op de Werkvloer- TK Maxx**

TK Maxx is een warenhuis in de lagere prijsklasse en is gestart vanaf begin 2020 in Arnhem. In samenspraak met het UWV, de gemeente Arnhem en het WSP zijn er 13 kandidaten met een uitkering aan de slag gegaan bij dit bedrijf. Deze kandidaten zijn geselecteerd op hun persoonlijkheid, ze moeten bij het bedrijf passen. De groep is zeer gevarieerd, maar het gemeenschappelijke is dat Nederlands niet hun moedertaal is. Tijdens een werkbezoek van de wethouder Martien Louwers hebben de werknemers aangegeven heel graag te willen werken aan de taalbarrière. Ze zijn bereid dit in eigen tijd te doen. Dit project is aangevraagd bij Perspectief op Werk en toegekend. Door de lockdown in december zijn we nog niet gestart, maar dat gaat begin 2021 zeker gebeuren.

Ook dit jaar had Rijn IJssel ruimte om een aantal uur per maand de vrijwilligers van de taalhuizen inhoudelijk te ondersteunen.

## **TAALHUIS ARNHEM**

Bij de taalaanbiedersoverleggen is meerdere malen aandacht geweest voor de inhoudelijke ondersteuning die geboden kan worden door Rijn IJssel. Diverse partners weten Rijn IJssel hiervoor al goed te vinden en er komen steeds weer nieuwe organisaties bij (Prisma, Oase, PRAGO, Boost). Er werd met elkaar en met elkaars taalaanbod kennism gemaakt zodat er (beter) naar elkaar kan worden doorverwezen. Het taaloverzicht dat er is van alle formele en non-formele aanbieders is uitgedeeld. Het verschil tussen formeel en non-formeel taalaanbod kwam ter sprake en is uitgelegd. De taalvrijwilligers weten nu dat dit aanbod aanvullend is op elkaar. Bovendien weten ze hoe je een wijkbewoner door kunt verwijzen naar het formele taalaanbod van Rijn IJssel en IVIO. In de Kerngroep Laaggeletterdheid heeft Rijn IJssel samen met alle partners haar bijdrage geleverd aan de totstandkoming van het Plan Een Vaardig Arnhem (aanpak laaggeletterdheid 2021-2022). Dit plan gaan we met tal van organisaties uitvoeren. Belangrijk is de permanente aandacht voor dit onderwerp in de werkwijze bij de gemeente en het maken van afspraken daarover met organisaties in het sociale domein (schuldhulpverlening, sociale wijkteams, W&I, kinderopvang). Deze organisaties worden hiervoor ondersteund door een taalhuiscoördinator en taalexperts. We hebben een grote wachtlijst voor de formele educatie; in overleg met de taalhuiscoördinator zijn er vanuit de non-formele educatie overbruggingsgroepen gerealiseerd, zodat deze deelnemers alvast aan de slag konden met hun taalvraag.

## **TAALHUIS DE LIEMERS**

Uit gesprekken met de taalvrijwilligers uit De Liemers blijkt er behoefte te zijn aan ondersteuning op maat: wat te doen met alfabetiseringscursisten, welke onderwerpen en materialen kunnen hiervoor ingezet worden. Ook is er behoefte aan meer tips en tricks: de ondersteuner zal bij een aantal vrijwilligers een lesbezoek afleggen en aan de hand daarvan gerichte feedback geven. Het komende jaar zal hier op deze manier invulling aan gegeven worden. Naast lesbezoeken staat ook in de planning het organiseren van terugkombijeenkomsten voor taalvrijwilligers waarbij enerzijds organisatorische aspecten aan bod zullen komen, (wie doet wat?, hoe werken de verschillende welzijnsorganisaties en de bibliotheek samen?), omdat dat voor taalvrijwilligers vaak onduidelijk is, en anderzijds zullen die terugkombijeenkomsten als doel hebben de taalvrijwilligers na het volgen van de basistraining inhoudelijk te blijven ondersteunen. Dit naast de directe feedback die bij lesbezoeken wordt gegeven door de taalexpert van Rijn IJssel. In de Werkgroep Taalhuis zijn we o.a. bezig geweest met het bedenken van

strategieën hoe we laaggeletterden kunnen bereiken. Er zijn al diverse contacten gelegd met bedrijven en scholen. Verder ligt er nu een overzicht van het complete formele en non-formele aanbod van Rijn IJssel, Prago, de bibliotheek en de diverse welzijnsorganisaties zoals Caleidoz en Mikado, zodat iedereen weet wie waarmee bezig is. Kennis van elkaars aanbod is belangrijk om een optimale wederzijdse doorverwijzing te bewerkstelligen.

## TAALNETWERK LINGEWAARD/ OVERBETUWE

In januari is er voor vrijwilligers van de bibliotheken Lingewaard en Huissen een opfris-/uitwisselingsbijeenkomst georganiseerd. In november zou er 1 avond georganiseerd worden voor SWL en Forte Welzijn samen voor de taalvrijwilligers (het 'Taalmaatjescafé'). Beide organisaties hebben er voor gekozen om dat niet door te laten gaan/uit te stellen, omdat ze de voorkeur gaven aan 'live' contact op locatie i.p.v. een online bijeenkomst/dan wel een bijeenkomst met slechts een kleiner aantal deelnemers dat op afstand van elkaar zit. Ondertussen is er toch sprake van om iets online te gaan opzetten, ook de bibliotheek in Lingewaard heeft daar interesse in. Dit wordt uitgevoerd in 2021.

We bieden ondersteuning aan taalvrijwilligers die vragen hebben m.b.t. het inzetten van materiaal, vaardigheden waaraan ze op welke manier kunnen werken, etc. Door corona is er afgelopen jaar minder vraag geweest vanuit de taalvrijwilligers. Wel is er een nieuwe kandidaat-taal-

vrijwilliger van Forte Welzijn waarmee we in gesprek zijn gegaan omdat deze interesse had in het taalvrijwilliger zijn en die tegelijkertijd zelf materiaal voor de hogere NT2 niveaus had ontwikkeld en daar feedback op wilde krijgen.

## TAALHUIS VELUWEZOOM

Op 8 oktober 2020 is er in de Klipper voor de vrijwilligers van de bibliotheek in Oosterbeek/de vrijwilligers van de groepen in Doorwerth en Renkum een uitwisselingsbijeenkomst georganiseerd, samen met Marleen Hulst en Ilja de Vries (van Renkum voor Elkaar). Het thema: hoe is het afgelopen jaar tot nu toe verlopen, hoe kun je je taalleerders benaderen in deze tijd, wat heb je nodig, wat kun je anderen adviseren, etc. Zo'n zelfde bijeenkomst heeft ook op 10 december 2020 in de bibliotheek in Oosterbeek plaatsgevonden. N.a.v. deze twee bijeenkomsten hebben we het plan opgevat om dit soort samenkomsten voort te zetten als 'inspiratie-bijeenkomsten' en deze op regelmatige basis te gaan verzorgen voor de vrijwilligers aan beide kanten van de Veluwezoom.

Voor nieuwe vrijwilligers van de bibliotheek in Dieren is een 'verkorte' basistraining gegeven. Dit was bedoeld voor vrijwilligers die 1-op-1 werken met taalleerders. Twee van de deelnemers waren gekoppeld aan NT1 leerders.

In de gemeente Renkum is contact geweest met taalvrijwilligers voor de individuele ondersteuning, maar dit jaar waren er minder vragen dan andere jaren.



### 3. VERNIEUWENDE AANPAK VAN LAAGGELETTERDHEID IN 2020

Rijn IJssel heeft het afgelopen jaar actief deelgenomen aan de verschillende kernteams laaggeletterdheid in Arnhem, De Liemers, Overbetuwe/Lingewaard, Renkum/Rheden/Rozendaal en is betrokken als ketenpartner bij de taalhuizen. Het grootste deel van de trajecten wordt momenteel gevolgd door deelnemers met een allochtone achtergrond die de Nederlandse taal willen leren. Landelijk onderzoek toont aan dat ongeveer tweederde van de laaggeletterden autochtoon is en Nederlands als moedertaal heeft. Deze doelgroep bereiken we nog onvoldoende. De werving en toeleiding is een belangrijke taak van de gemeenten in de Wet Educatie & Beroepsonderwijs. Een betere verbinding met het sociaal domein is hiervoor noodzakelijk: de sociale wijkteams, schuldhulpverlening en Werk & Inkomen zijn vindplaatsen voor deze doelgroep. Werken aan de basisvaardigheden heeft ook positief effect op de gezondheid, participatie en de persoonlijke financiële situatie.

Rijn IJssel heeft met 150 deelnemers meegewerkt aan de Monitor Laaggeletterdheid van Maurice de Greef (professor leereffecten laagopgeleiden & laaggeletterden aan de Vrije Universiteit Brussel en onderzoeker aan de Maastricht University). De resultaten van deze monitor zijn in het voorjaar 2020 opgeleverd.

De laatste jaren is het aandeel van de deelnemers met Nederlands als moedertaal flink verminderd. Er zal tijd en energie gestoken moeten worden in het bereiken van deze doelgroep. Rijn IJssel speelt hier op in door in het scholingsplan van docenten weer de nadruk te leggen op de NT1 experts.

Laaggeletterdheid heeft raakvlakken met vele beleidsterreinen (participatie, werk en inkomen, inburgering, schuldhulpverlening en armoedebestrijding, gezin, wijkgericht werken); voor 2021 is het voornemen om wat meer focus aan te brengen.

#### **Ambassadeurs laaggeletterdheid**

Enkele (ex-)cursisten van Rijn IJssel zijn actief als ambassadeur voor laaggeletterden; zij zijn ervaringsdeskundige en hebben een speciale training gevolgd om als ambassadeur te kunnen optreden. Onze ambassadeurs worden ingezet ten behoeve van de werving: een eigen verhaal heeft immers de meeste impact. In 2020 zijn we aangesloten bij de innovatiekamer en is er een plan ontwikkeld om actief nieuwe ambassadeurs te werven en op te leiden in samenwerking met de Taalhuiscoördinator Arnhem, Rozet en Rijnstad. Door deelname aan de pilot innovatiekamer van de landelijke stichting ABC werken we aan een (duurzame) inzet van ervaringsdeskundigen.



## 4. KWALITEIT EN KWALITEITSZORG

Voor alle trajecten binnen de educatie geldt dat het aanleren van vaardigheden op het terrein van taal en/of rekenen nooit een doel op zich is. Educatie is een middel om beter te kunnen functioneren, of het nu is als opvoeder, als werknemer, als burger of als deelnemer aan een vervolgopleiding. Daarom vinden wij het belangrijk dat de verwerving van taalvaardigheden wordt gerelateerd aan de dagelijkse context waarin mensen participeren. De beste resultaten worden behaald als er een verbinding is met de praktijk van alledag.

### SUCCEFACTOREN EN KWALITEIT VAN EDUCATIE

#### Kwaliteit van de docent

Uit onderzoek van De Greef, M. (2012)<sup>1</sup> blijkt dat de kwaliteit van het onderwijs in belangrijke mate wordt bepaald door de kwaliteit van de docenten (en vrijwilligers) die betrokken zijn bij het onderwijsproces. De beste resultaten worden behaald bij trajecten waarin samengewerkt wordt met een mix van docenten, ondersteund door getrainde vrijwilligers. Bij deze trajecten zijn de resultaten bovengemiddeld. Dat komt overeen met onze werkwijze: een docent draagt de verantwoordelijkheid voor de lesgroep; deze docent voldoet aan de bevoegdheids- en bekwaamheidseisen van de Wet BIO. Onze docenten hebben door hun jarenlange ervaring veel kennis in huis over de doelgroepen en hun specifieke kenmerken. Daarnaast is Rijn IJssel een opleidingsschool. Onze NT2 docenten in opleiding worden tijdens stages professioneel begeleid door geschoolde werkplekbegeleiders en zij worden ingezet in een lerende omgeving ter voorbereiding op het docentschap NT2. ‘Leren van en met elkaar.’

#### Kwaliteit van de intake

Een goede, deskundige intake is noodzakelijk om tot een maatwerktraject te komen, waarin het beginniveau wordt vastgesteld evenals de leerdoelen en de leermogelijkheden (tijd, plaats en mogelijkheden tot leren in de praktijk) en de leercompetenties van de deelnemer.

#### Andere indicatoren voor kwaliteit

Begeleiding, motivatie, kwaliteit van de leermethoden en groepsgrootte. De borging van deze kwaliteit is onderwerp van gesprek in het Inhoudelijk Team (IT) en het Team Vertegenwoordigers Overleg (TVO). De resultaten van de verschillende trajecten worden vergeleken en geanalyseerd; aan de hand van deze analyses worden de verbeterpunten in kaart gebracht. De kwaliteitskaart geeft ons inzicht in de behaalde resultaten. In het kader van de gesprekscyclus worden er jaarlijks koers- en waarderingsgesprekken met alle medewerkers gevoerd, waarin de ontwikkelpunten besproken en beoordeeld worden. Jaarlijks worden de medewerkers geschoold in de nieuwste lesmethoden en methodieken en wordt er intensief gebruik gemaakt van intervisie en lesbezoeken bij elkaar.

Voor de toekomst is het noodzakelijk dat het RPO een visie ontwikkeld op de manier waarop de inzet van vrijwilligers en docenten zich verhoudt tot de doelgroepen die bediend worden en de beleidsdoelstellingen die moeten worden bereikt. Voor welke vormen van ondersteuning worden vrijwilligers ingezet en hoe werken ze samen met een formele aanbieder als Rijn IJssel?

In 2020 is er door de stafdienst Onderwijs en Examinering onderzoek gedaan naar nut en mogelijkheden van diploma erkenning en beschreven in een notitie. Dit heeft als resultaat gehad dat dit volgend schooljaar aangevraagd gaat worden.

Gepland waren panelgesprekken en een mentorevaluatie. Deze konden door de coronamaatregelen geen doorgang vinden en worden vooralsnog doorgeschoven naar 2021.

### RESULTATEN INBURGERINGSTRAJECTEN

Naast de educatietrajecten onder de WEB voert Rijn IJssel inburgeringstrajecten uit. De kwaliteit van deze inburgeringstrajecten wordt gemeten door de Stichting Blik op Werk.

<sup>1</sup> De Greef, M. Een kwalitatief onderzoek naar het effect van inburgeringstrajecten en de tevredenheid daarover. De Greef, M., Segers, Nijhuis, J. & J-F Lam (2014). Impactonderzoek taaltrajecten Taal voor het Leven door de St. Lezen & Schrijven op het gebied van sociale inclusie en leesvaardigheid Deel A Maastricht: Maastricht University

## SLAGINGSPERCENTAGES INBURGERING 2019\*

| PROFIEL         | MINIMAAL TE BEHALEN<br>SLAGINGSPERCENTAGE | SLAGINGSPERCENTAGE<br>RIJN IJSSEL |
|-----------------|---|-----------------------------------|
| Analfabeet      | 60%                                       | 74%                               |
| Laagopgeleid    | 62%                                       | 63%                               |
| Midden opgeleid | 72%                                       | 78%                               |
| Hoog opgeleid   | 74%                                       | 84%                               |

\* Slagingspercentages 2020 zijn nog niet bekend.

Bij de andere 3 onderdelen (Financieel Toezicht, Toezicht in de Klas en Tevredenheidsonderzoek) van de audit zijn wij positief beoordeeld. Ook de 7 jaar hiervoor hebben wij altijd alle slagingspercentages behaald. Het tevredenheidsonderzoek, dat uitgevoerd wordt door Blik op Werk in 2020, geeft Rijn IJssel een 8,1 als resultaat.



# 5. BIJLAGE: CIJFERMATIGE GEGEVENS

Deze cijfers zijn de gegevens uit het cursistregistratiesysteem PeopleSoft.

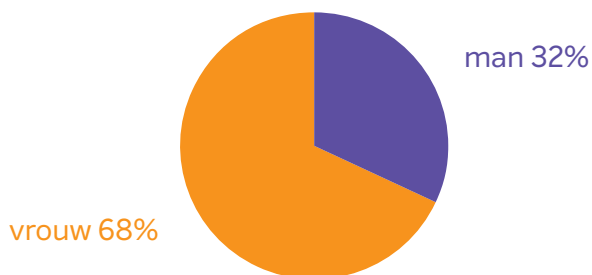
## BIJLAGEN

- Bijlage 1: Gegevens Totaal
- Bijlage 2: Gegevens Regionaal aanbod
- Bijlage 3: Gegevens gemeente Arnhem
- Bijlage 4: Gegevens gemeente Duiven
- Bijlage 5: Gegevens gemeente Lingewaard
- Bijlage 6: Gegevens gemeente Overbetuwe
- Bijlage 7: Gegevens gemeente Renkum
- Bijlage 8: Gegevens gemeente Rheden
- Bijlage 9: Gegevens gemeente Rozendaal
- Bijlage 10: Gegevens gemeente Westervoort
- Bijlage 11: Gegevens gemeente Zevenaar

# BIJLAGE 1: GEGEVENS TOTAAL

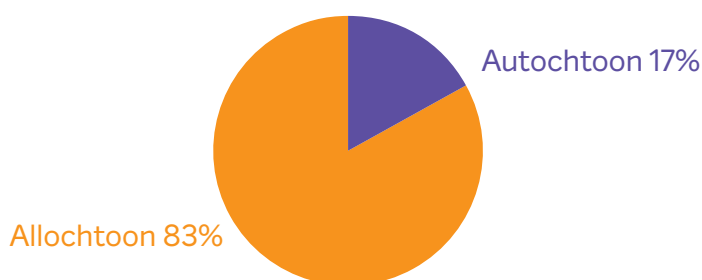
| SEKSE      |     |     |       |        |     |
|------------|-----|-----|-------|--------|-----|
| TOTAAL     | MAN |     | VROUW | TOTAAL |     |
| Deelnemers | 32% | 222 | 68%   | 462    | 684 |

## DEELNEMERS



| ACHTERGROND |            |            |        |     |     |
|-------------|------------|------------|--------|-----|-----|
| TOTAAL      | AUTOCHTOON | ALLOCHTOON | TOTAAL |     |     |
| Deelnemers  | 17%        | 119        | 83%    | 565 | 684 |

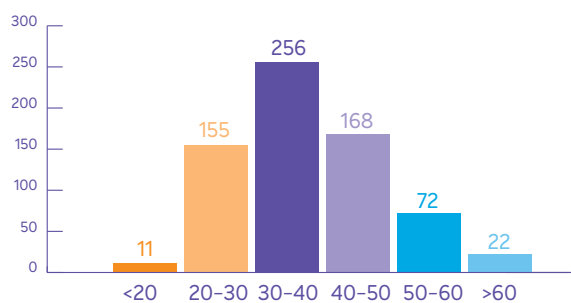
## ACHTERGROND



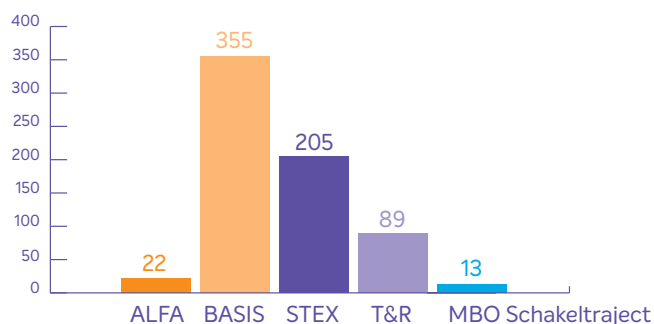
## LEEFTIJDOPBOUW

| TOTAAL     | <20 | 20-30 | 30-40 | 40-50 | 50-60 | >60 | Totaal |
|------------|-----|-------|-------|-------|-------|-----|--------|
| deelnemers | 11  | 155   | 256   | 168   | 72    | 22  | 684    |

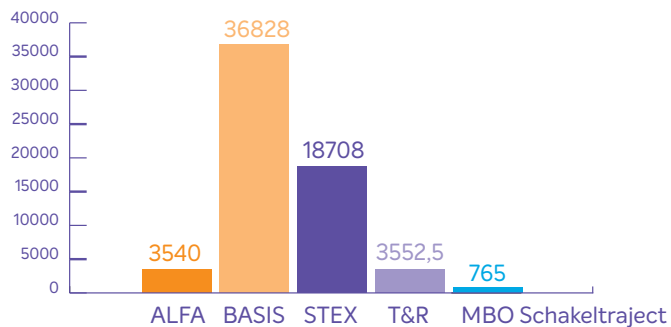
### LEEFTIJDOPBOUW



### AANTAL DEELNEMERS PER TRAJECT 2020



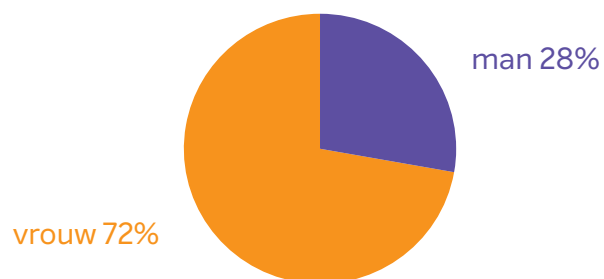
### GEREALISEERDE AANBOD IN DEELNEMERSCONTACTUREN 2020



## BIJLAGE 2: GEGEVENS REGIONAAL AANBOD

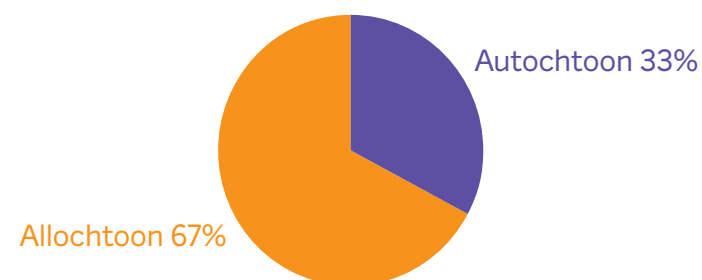
| SEKSE      |     |     |       |        |    |
|------------|-----|-----|-------|--------|----|
| TOTAAL     | MAN |     | VROUW | TOTAAL |    |
| Deelnemers | 11  | 28% | 29    | 72%    | 40 |

### DEELNEMERS



| ACHTERGROND |            |     |            |        |    |
|-------------|------------|-----|------------|--------|----|
| TOTAAL      | AUTOCHTOON |     | ALLOCHTOON | TOTAAL |    |
| Deelnemers  | 13         | 33% | 27         | 67%    | 40 |

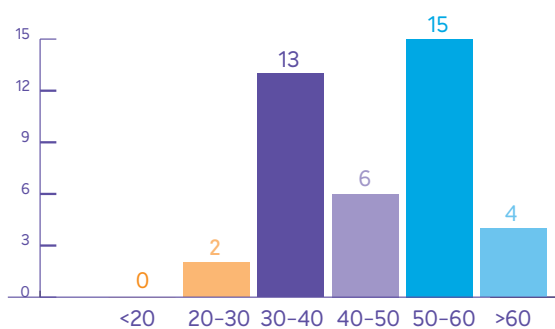
### ACHTERGROND



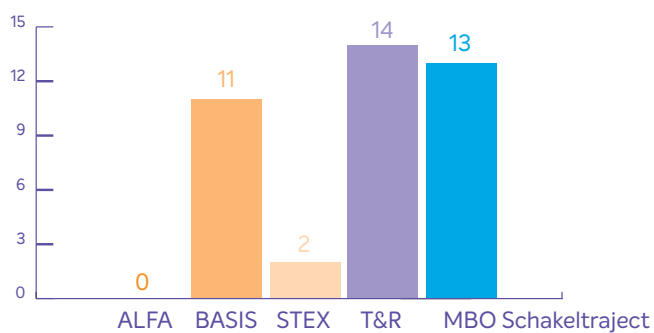
## LEEFTIJDOPBOUW

| TOTAAL     | <20 | 20-30 | 30-40 | 40-50 | 50-60 | >60 | Totaal |
|------------|-----|-------|-------|-------|-------|-----|--------|
| deelnemers | 0   | 2     | 13    | 6     | 15    | 4   | 40     |

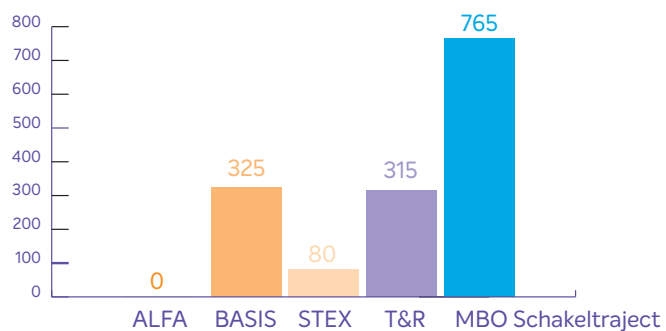
### LEEFTIJDOPBOUW



### AANTAL DEELNEMERS PER TRAJECT 2020



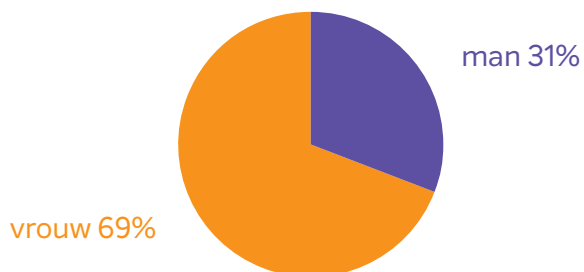
### GEREALISEERDE AANBOD IN DEELNEMERSCONTACTUREN 2020



# BIJLAGE 3: GEGEVENS GEMEENTE ARNHEM

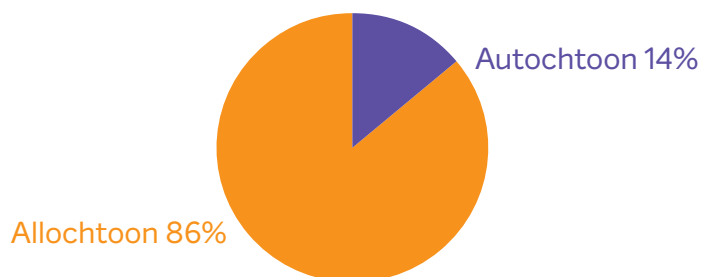
| SEKSE      |         |         |        |
|------------|---------|---------|--------|
| TOTAAL     | MAN     | VROUW   | TOTAAL |
| Deelnemers | 116 31% | 260 69% | 376    |

DEELNEMERS



| ACHTERGROND |            |            |        |
|-------------|------------|------------|--------|
| TOTAAL      | AUTOCHTOON | ALLOCHTOON | TOTAAL |
| Deelnemers  | 52 14%     | 324 86%    | 376    |

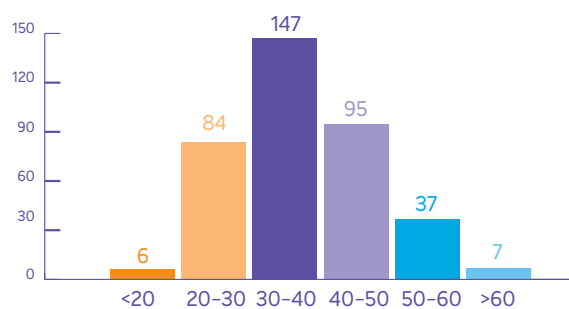
ACHTERGROND



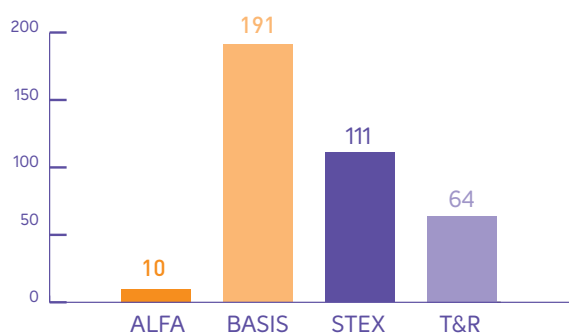
## LEEFTIJDOPBOUW

| TOTAAL     | <20 | 20-30 | 30-40 | 40-50 | 50-60 | >60 | Totaal |
|------------|-----|-------|-------|-------|-------|-----|--------|
| deelnemers | 6   | 84    | 147   | 95    | 37    | 7   | 376    |

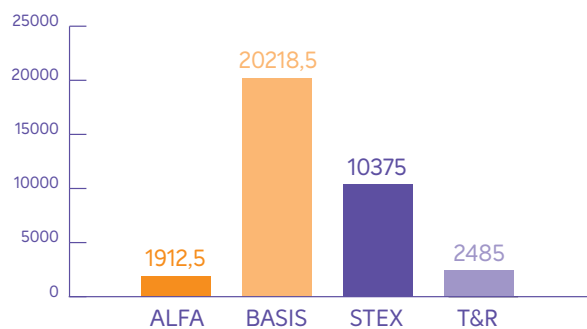
### LEEFTIJDOPBOUW



### GEREALISEERD AANBOD 2020



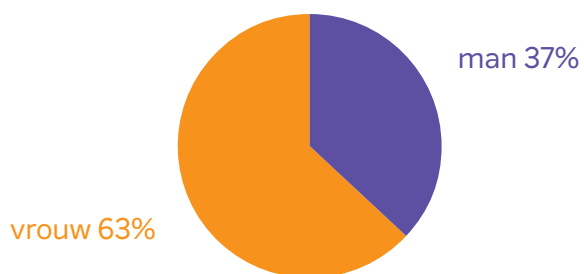
### GEREALISEERDE AANBOD IN DEELNEMERSCONTACTUREN 2020



# BIJLAGE 4: GEGEVENS GEMEENTE DUIVEN

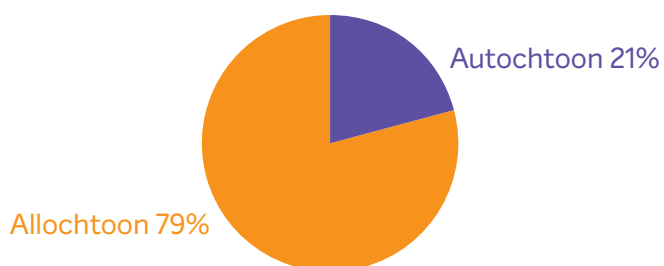
| SEKSE      |       |        |        |
|------------|-------|--------|--------|
| TOTAAL     | MAN   | VROUW  | TOTAAL |
| Deelnemers | 9 37% | 15 63% | 24     |

DEELNEMERS



| ACHTERGROND |            |            |        |
|-------------|------------|------------|--------|
| TOTAAL      | AUTOCHTOON | ALLOCHTOON | TOTAAL |
| Deelnemers  | 5 21%      | 19 79%     | 24     |

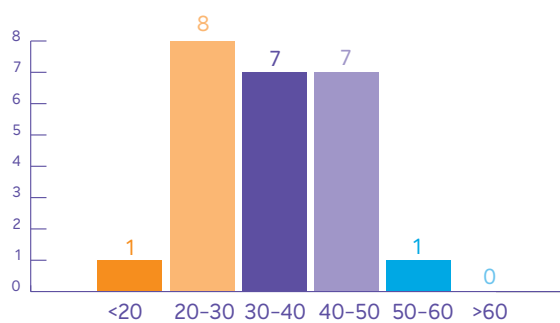
ACHTERGROND



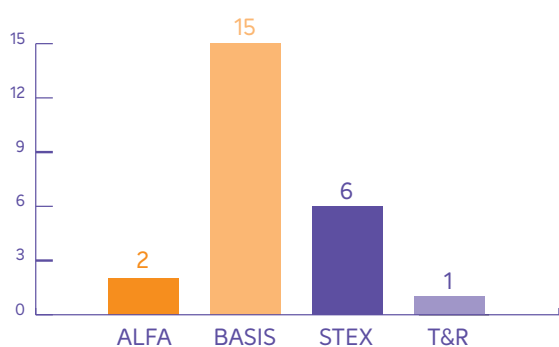
## LEEFTIJDOPBOUW

| TOTAAL     | <20 | 20-30 | 30-40 | 40-50 | 50-60 | >60 | Totaal |
|------------|-----|-------|-------|-------|-------|-----|--------|
| deelnemers | 1   | 8     | 7     | 7     | 1     | 0   | 24     |

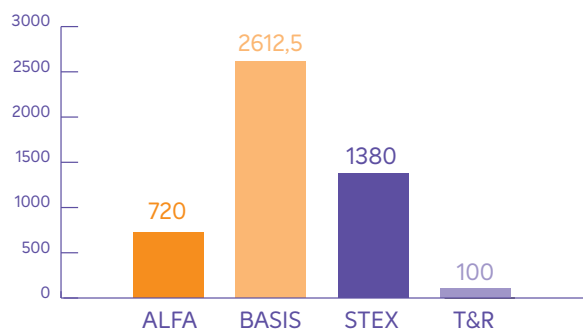
### LEEFTIJDOPBOUW



### AANTAL DEELNEMERS PER TRAJECT 2020



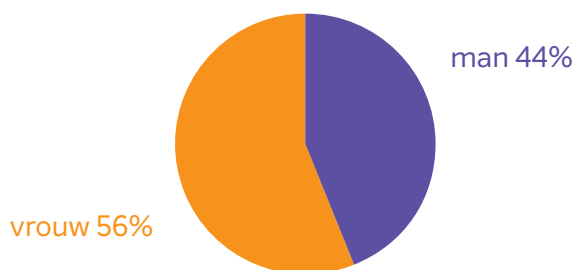
### GEREALISEERDE AANBOD IN DEELNEMERSCONTACTUREN 2020



# BIJLAGE 5: GEGEVENS GEMEENTE LINGEWAARD

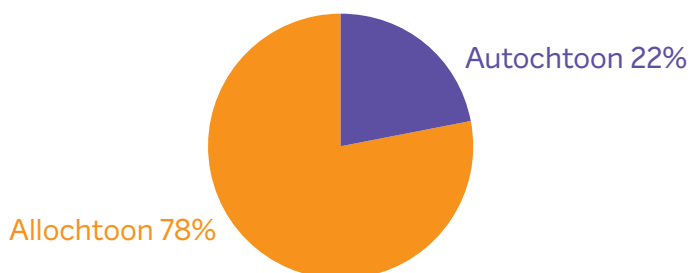
| SEKSE      |        |        |        |
|------------|--------|--------|--------|
| TOTAAL     | MAN    | VROUW  | TOTAAL |
| Deelnemers | 20 44% | 25 56% | 45     |

## DEELNEMERS



| ACHTERGROND |            |            |        |
|-------------|------------|------------|--------|
| TOTAAL      | AUTOCHTOON | ALLOCHTOON | TOTAAL |
| Deelnemers  | 10 22%     | 35 78%     | 45     |

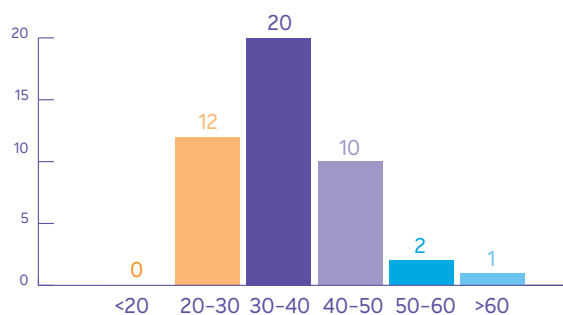
## ACHTERGROND



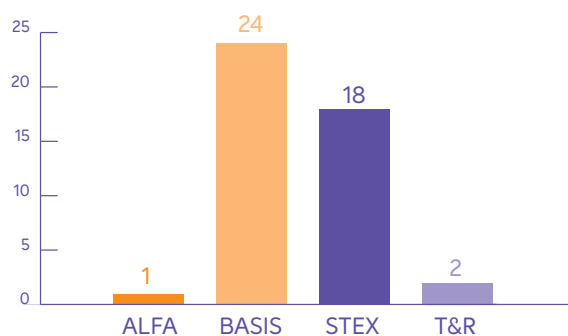
## LEEFTIJDOPBOUW

| TOTAAL     | <20 | 20-30 | 30-40 | 40-50 | 50-60 | >60 | Totaal |
|------------|-----|-------|-------|-------|-------|-----|--------|
| deelnemers | 0   | 12    | 20    | 10    | 2     | 1   | 45     |

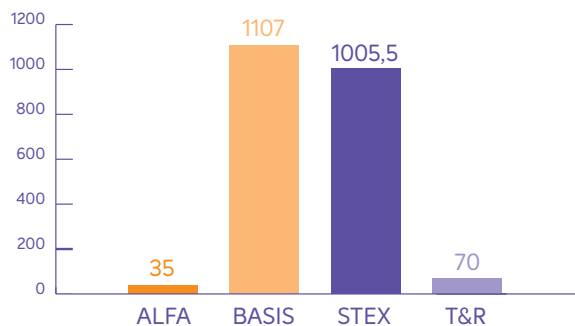
### LEEFTIJDOPBOUW



### AANTAL DEELNEMERS PER TRAJECT 2020



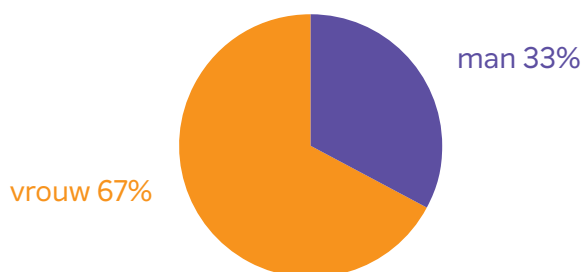
### GEREALISEERDE AANBOD IN DEELNEMERSCONTACTUREN 2020



# BIJLAGE 6: GEGEVENS GEMEENTE OVERBETUWE

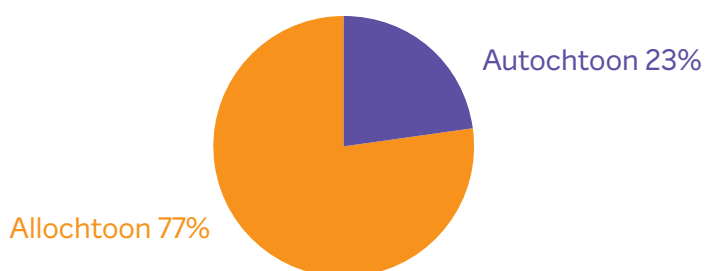
| SEKSE      |     |     |       |     |        |
|------------|-----|-----|-------|-----|--------|
| TOTAAL     | MAN |     | VROUW |     | TOTAAL |
| Deelnemers | 17  | 33% | 35    | 67% | 52     |

DEELNEMERS



| ACHTERGROND |            |     |            |     |        |
|-------------|------------|-----|------------|-----|--------|
| TOTAAL      | AUTOCHTOON |     | ALLOCHTOON |     | TOTAAL |
| Deelnemers  | 12         | 23% | 40         | 77% | 52     |

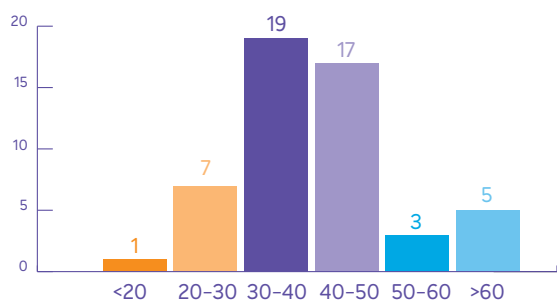
ACHTERGROND



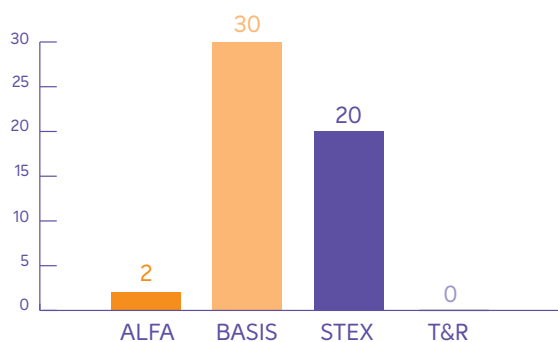
## LEEFTIJDOPBOUW

| TOTAAL     | <20 | 20-30 | 30-40 | 40-50 | 50-60 | >60 | Totaal |
|------------|-----|-------|-------|-------|-------|-----|--------|
| deelnemers | 1   | 7     | 19    | 17    | 3     | 5   | 52     |

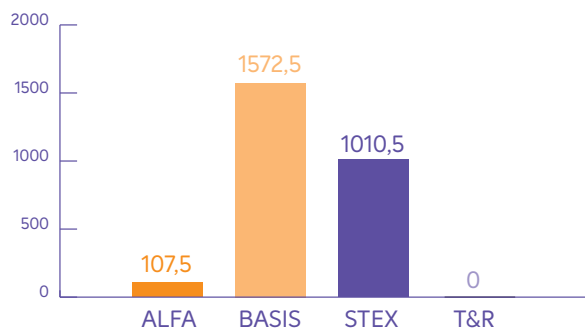
### LEEFTIJDOPBOUW



### AANTAL DEELNEMERS PER TRAJECT 2020



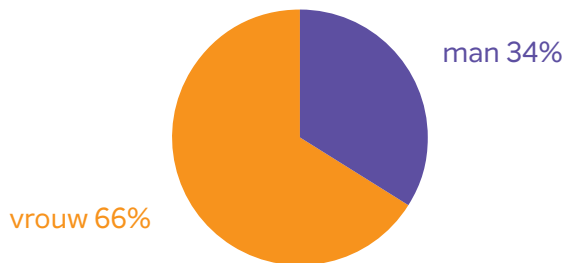
### GEREALISEERDE AANBOD IN DEELNEMERSCONTACTUREN 2020



# BIJLAGE 7: GEGEVENS GEMEENTE RENKUM

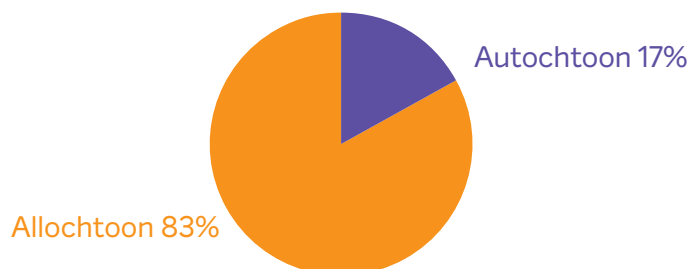
| SEKSE      |        |        |        |
|------------|--------|--------|--------|
| TOTAAL     | MAN    | VROUW  | TOTAAL |
| Deelnemers | 10 34% | 19 66% | 29     |

DEELNEMERS



| ACHTERGROND |            |            |        |
|-------------|------------|------------|--------|
| TOTAAL      | AUTOCHTOON | ALLOCHTOON | TOTAAL |
| Deelnemers  | 5 17%      | 24 83%     | 29     |

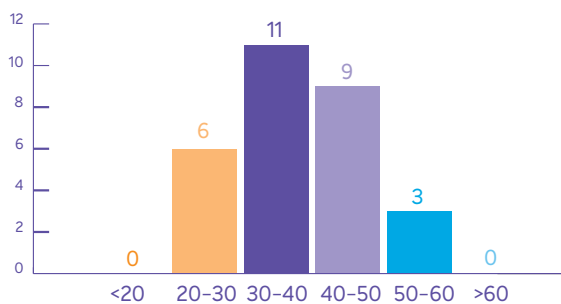
ACHTERGROND



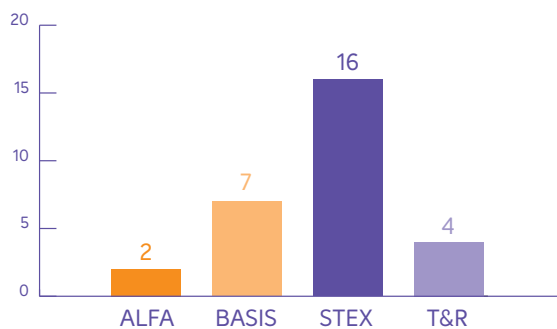
## LEEFTIJDOPBOUW

| TOTAAL     | <20 | 20-30 | 30-40 | 40-50 | 50-60 | >60 | Totaal |
|------------|-----|-------|-------|-------|-------|-----|--------|
| deelnemers | 0   | 6     | 11    | 9     | 3     | 0   | 29     |

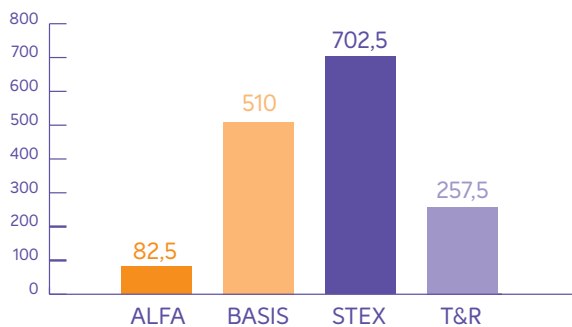
### LEEFTIJDOPBOUW



### AANTAL DEELNEMERS PER TRAJECT 2020



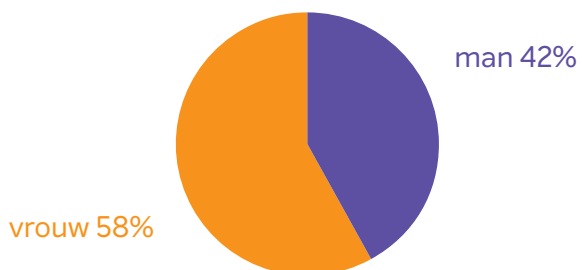
### GEREALISEERDE AANBOD IN DEELNEMERSCONTACTUREN 2020



# BIJLAGE 8: GEGEVENS GEMEENTE RHEDEN

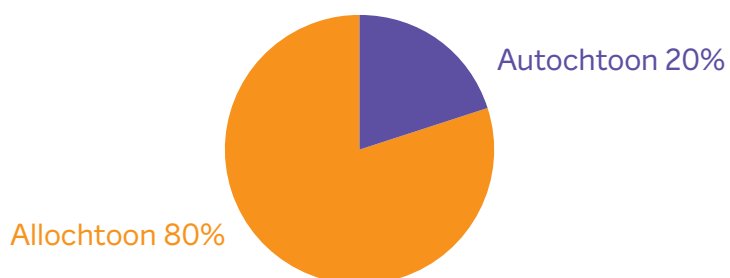
| SEKSE      |     |     |       |        |    |
|------------|-----|-----|-------|--------|----|
| TOTAAL     | MAN |     | VROUW | TOTAAL |    |
| Deelnemers | 19  | 42% | 26    | 58%    | 45 |

DEELNEMERS



| ACHTERGROND |            |            |        |     |    |
|-------------|------------|------------|--------|-----|----|
| TOTAAL      | AUTOCHTOON | ALLOCHTOON | TOTAAL |     |    |
| Deelnemers  | 9          | 20%        | 36     | 80% | 45 |

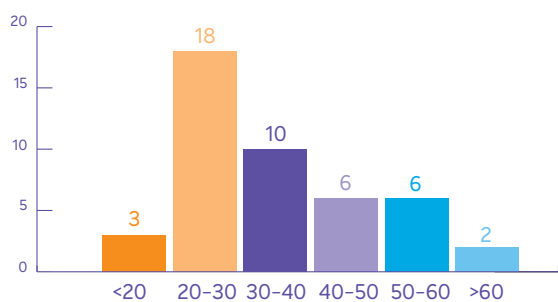
ACHTERGROND



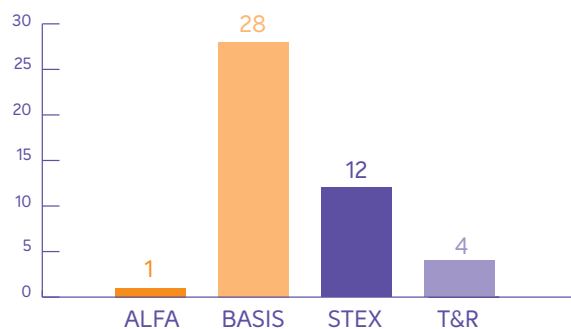
## LEEFTIJDOPBOUW

| TOTAAL     | <20 | 20-30 | 30-40 | 40-50 | 50-60 | >60 | Totaal |
|------------|-----|-------|-------|-------|-------|-----|--------|
| deelnemers | 3   | 18    | 10    | 6     | 6     | 2   | 45     |

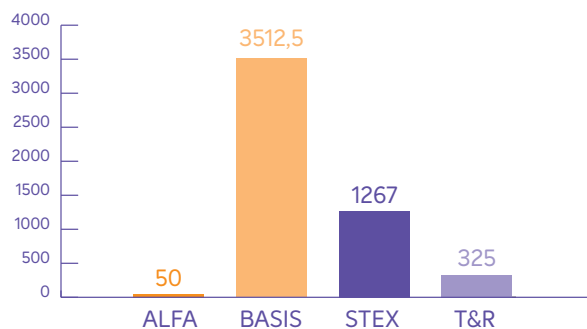
### LEEFTIJDOPBOUW



### AANTAL DEELNEMERS PER TRAJECT 2020



### GEREALISEERDE AANBOD IN DEELNEMERSCONTACTUREN 2020



# BIJLAGE 9: GEGEVENS GEMEENTE ROZENDAAL

| SEKSE      |     |    |       |    |        |
|------------|-----|----|-------|----|--------|
| TOTAAL     | MAN |    | VROUW |    | TOTAAL |
| Deelnemers | 0   | 0% | 0     | 0% | 0      |

| ACHTERGROND |            |    |            |    |        |
|-------------|------------|----|------------|----|--------|
| TOTAAL      | AUTOCHTOON |    | ALLOCHTOON |    | TOTAAL |
| Deelnemers  | 0          | 0% | 0          | 0% | 0      |

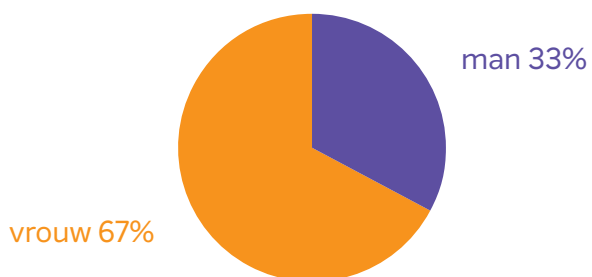
| LEEFTIJDOPBOUW |     |       |       |       |       |     |        |
|----------------|-----|-------|-------|-------|-------|-----|--------|
| TOTAAL         | <20 | 20-30 | 30-40 | 40-50 | 50-60 | >60 | Totaal |
| deelnemers     | 0   | 0     | 0     | 0     | 0     | 0   | 0      |



# BIJLAGE 10: GEGEVENS GEMEENTE WESTERVOORT

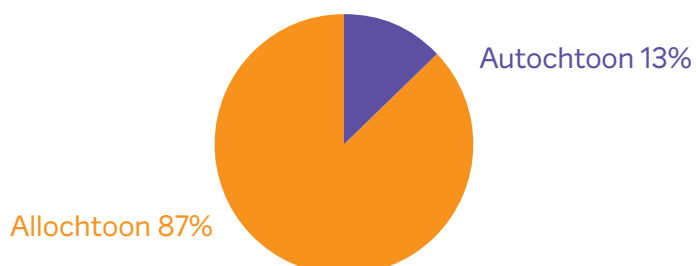
| SEKSE      |     |     |       |        |    |
|------------|-----|-----|-------|--------|----|
| TOTAAL     | MAN |     | VROUW | TOTAAL |    |
| Deelnemers | 5   | 33% | 10    | 67%    | 15 |

DEELNEMERS



| ACHTERGROND |            |            |        |     |    |
|-------------|------------|------------|--------|-----|----|
| TOTAAL      | AUTOCHTOON | ALLOCHTOON | TOTAAL |     |    |
| Deelnemers  | 2          | 13%        | 13     | 87% | 15 |

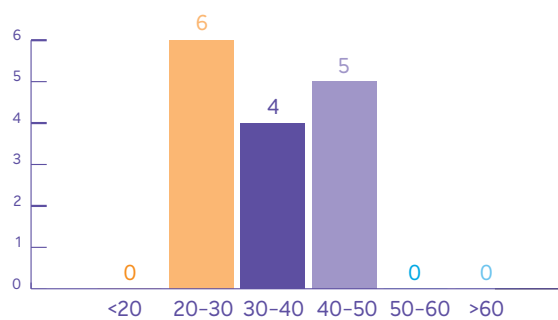
ACHTERGROND



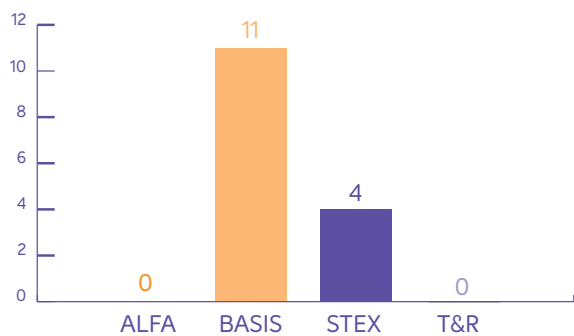
## LEEFTIJDOPBOUW

| TOTAAL     | <20 | 20-30 | 30-40 | 40-50 | 50-60 | >60 | Totaal |
|------------|-----|-------|-------|-------|-------|-----|--------|
| deelnemers | 0   | 6     | 4     | 5     | 0     | 0   | 15     |

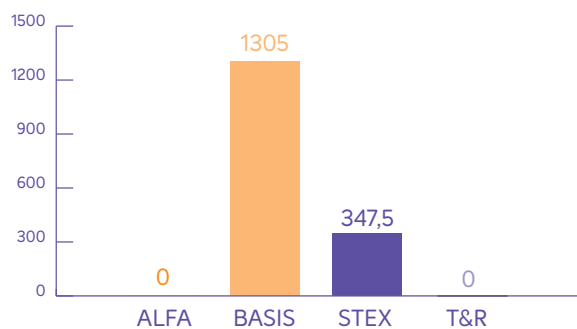
### LEEFTIJDOPBOUW



### AANTAL DEELNEMERS PER TRAJECT 2020



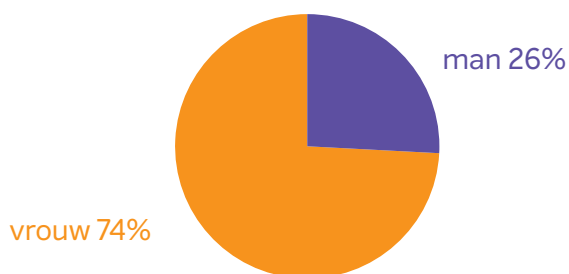
### GEREALISEERDE AANBOD IN DEELNEMERSCONTACTUREN 2020



# BIJLAGE 11: GEGEVENS GEMEENTE ZEVENAAR

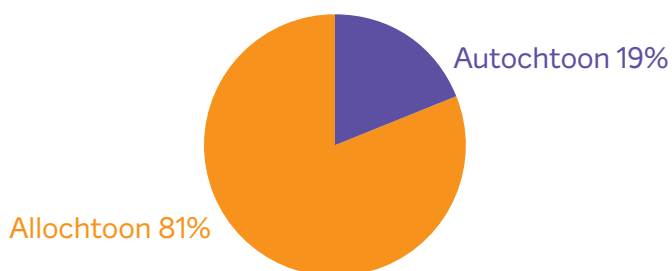
| SEKSE      |        |        |        |
|------------|--------|--------|--------|
| TOTAAL     | MAN    | VROUW  | TOTAAL |
| Deelnemers | 15 26% | 43 74% | 58     |

## DEELNEMERS



| ACHTERGROND |            |            |        |
|-------------|------------|------------|--------|
| TOTAAL      | AUTOCHTOON | ALLOCHTOON | TOTAAL |
| Deelnemers  | 11 19%     | 47 81%     | 58     |

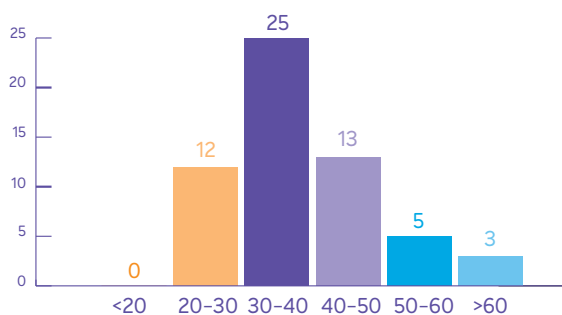
## ACHTERGROND



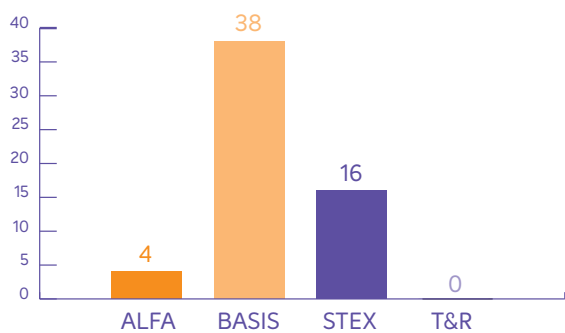
## LEEFTIJDOPBOUW

| TOTAAL     | <20 | 20-30 | 30-40 | 40-50 | 50-60 | >60 | Totaal |
|------------|-----|-------|-------|-------|-------|-----|--------|
| deelnemers | 0   | 12    | 25    | 13    | 5     | 3   | 58     |

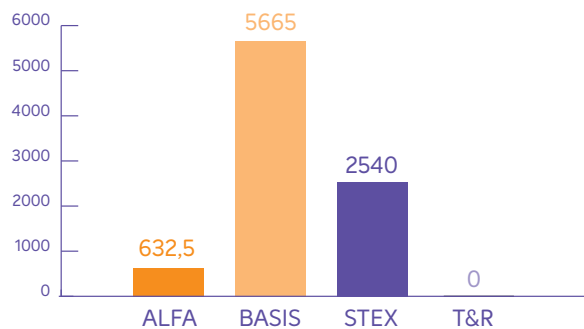
### LEEFTIJDOPBOUW



### AANTAL DEELNEMERS PER TRAJECT 2020



### GEREALISEERDE AANBOD IN DEELNEMERSCONTACTUREN 2020



### CONTACTADRES

Kortestraat 16, 6811 EP Arnhem  
Postbus 5162, 6802 ED Arnhem  
026 3129000  
info@rijnijssel.nl  
www.rijnijssel.nl

### UITVOERINGSLOCATIES

#### ARNHEM

Kortestraat 16, Arnhem  
026 3129000

#### DE LIEMERS

Stationsplein 8, Zevenaar  
0316 524153

#### OVERBETUWE

Prinses Irenestraat 49, Elst  
026 3129000

#### LINGEWAARD

Van Ambestraat 1, Bommel  
026 3129000

#### RENKUM

Industrieweg 26, Renkum  
026 3129000

#### RHEDEN E.O.

Ericaplein 1, Dieren  
026 3129000

